

Onor. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Háborus játék

Legutóbb új katonai méltóságot létesítettek az angol vezérkarban. Lord Mountbatten lett a „kombinált operációk” főnöke. Ez azt jelentette, hogy a második front most már megvalósul és megkezdül tevékenységét. Így is történt, csak nem azzal az eredménnyel, amit a túlsó oldalon ezen kombinált akciók megkezdésétől vártak. Lord Mountbatten bizony nem szerzett barátságokat, mint azt a dieppei partraszállási kísérlet összeomlása bizonyítja. Az angol-szász nemzetek csapatai erősen ráfáztak erre a megdölgőn tanáadásra és hasonló sors érte őket akkor is, midőn most legutóbb Cherbourgban és Tobrukban kísérelték meg a partraszállást. Az összes támadások csakhamar összeomlottak a védelemmel szemben és ez a siralmas összeroppanás nemcsak katonai, hanem politikai balsikert is jelent a szövetségesek számára.

Ugy az Egyesült Államokban, mint Angliában igen kedvezőtlen hangulat támadt a közvéleményben, amit ugy Washingtonban, mint Londonban tapasztalhattak az illetékes körök. Ezért igyekezik a propaganda most lázas sikerrel azt magyarázni, hogy minden egyelőre csak nyugtalanítás és ennek előre biagyalt állomása voltak ugy Cherbourg, mint Tobruk, amelynek elfoglalására nem is gondoltak komolyan a vezérkarban. Azonban még kedvezőtlenebb hangulat támad a balsiker-sorozat nyomán Szovjetországban, ahol a sajtó egyáltalában nem tiltkozik elégedetlenségéről. Sztalin pedig még hevesebben sürgeti a hadi játékok helyett a tényleg eszelekvő és véráldozatos második frontot.

Ilyen körülmények között Churchill csak azt felelte, amit eszelekedett, hogy legutóbbi beszédében bevallja a szovjet kívánságok jogosultságát és újabb ígéreteket tegyen a második front tényleges tevékenységére vonatkozólag. Ezek az ígérek azonban már hárfározottan humorosan hatnak, amikor Sztalingrád sorsdöntő óráit élj és Litvinov Washingtonban, Majszky pedig Londonban egy-egy másra adják az S. O. S. jelket. De nem vehetik komolyan ezeket az ígéreteket már Amerikában és Angliában sem, ahol az örömteljes lelkesedés első hetei után most gyamu és kétség lett urrá a lelkekben. Mindkét országban ugyanígy komolyan vették egy ideig ezeket az ígéreteket, amelyekkel szemben nem vigasztaló lord Mountbatten ama megállapítása, hogy az angol vezérkar igen értékes tapasztalatokat szerzett a partraszállási kísérletek eredményeképpen. Hát bizony ezek az eredmények nagyon soványak. Különösképpen azokkal az eredményekkel szemben, amelyeket a tengely haderők a szovjet fronton elértek.

Második front tehát nincsen, ellenben ismét uton van egy politikus, az Egyesült Államok második legnagyobb embere, Wendell Willkie, aki előbb Moszkvában folytatott tárgyalásokat, majd elmegey Kínába is. Valóban nem irigylendő ennek a küldötinek a szerepe, aki egészen más auspiciumok között határozta el útját. Akkoriban még Molotov jelenthette otthon, hogy a második front befejezett tény, legvégső határideje pedig 1942 ősze. Most azonban ismét csak elvi jelentőségű probléma lett belőle, hogy a szovjetorosz frontot tehermentesíteni kell. Hogy mikor, ez ismét lebegő kérdés, mint ég és föld között Mohammed koporsója. Willkie helyzete tehát igazán nem irigylendő. Különösen ama megbeszélés után, amelyet éppen most folytatott le Roosevelt amerikai és angol tisztekkel, politikussal.

Ennek a megbeszélésnek az volt az elvi eredménye, hogy mégis csak fontosabb a fegyvergyártást fokozni és a fegyverszállítást még jobban kiszélesíteni, mint második frontot létesíteni. A második front tehát, miután vízbe esett Dieppenél, Cherbourgban és Tobrukban, most vízbeest mint elgondolás is. Nem maradt meg belőle semmi más, csak lord Mountbatten, a kombinált operációk főnöke. Közben pedig messzi keleten folyik a véres harcok. De mindenesetre második front nélkül. Második front nélkül most és minden jel szerint azután is. Mert egyre jobban kikitálysodik minden gondolkozó agy számára, hogy a második front nem egy stratégiai elgondolás, a második front csak egy játék, de mindenesetre a legvéresebb játék, amit valaha is játszottak.

Vérbe fojtott szovjet támadás a voronesi hidfőnél

Tovább folyik az előnyomulás Sztalingrádnál — Magyar csapatok a Don-frontszakaszon ellentámadással visszavetették a bolsevisták akcióit — Élénk tűzérési tevékenység az egyiptomi fronton

A háboru negyedik esztendejének elején termé szetszerűleg felvetődik a kérdés, hogy meddig tart még a háboru. Foglalkoztatja a közvéleményt ez a kérdés a tengelyhatalmak államaiban, de fokozottabb mértékben érdekli a kérdés az ellenséges országok közvéleményét. Ezt a mindenkit foglalkoztató kérdést taglalja a „Das Reich” című német lap legújabb számában Göbbels birodalmi propagandaügyi miniszter is és megállapítja, hogy amint békében válságos idők közepette nem lehet bizfonsággal megmondani, hogy mikor változik a béke háborus állapottá, éppen ugy nem lehet megjósolni azt sem, hogy mikor fejeződik be a háboru. A béke bekövetkezhetik amikor senki sem számol vele. Egy bizonyos: a német birodalom megteremtette a győzelem összes feltételeit és a háborut éppen ezért még is fogja nyerni.

A háboru változatlan hevesseggel folyik tovább és naponta újabb sikereket jelent a tengelyhatalmak számára. Ma az érdeklődés Sztalingrád felé irányul, melyben heves harcok folynak és a németek kénytelenek minden házat külön elfoglalni. A városban magában is sikerült a bolsevista csapatokat két részr szakítani és a németek egy harmadik helyen is elérték a Volga folyót. Ma már Angliában és Amerikában sem kételkednek benne, hogy Sztalingrád sorsa meg van pecsételve és a város teste csak napok kérdése. Angolszász szövetségesekről hiába várnak segítséget a vörösök. Svéd lapok értesülése szerint Londonban nyíltan megmondották a bolsevistáknak, hogy a második front létesítésére ne számítsanak, hanem igyekezzenek a maguk erejéből még kihuzni az ideit telet. A második arcvonal létesítése sem montható már meg Sztalingrádot. Az angolszász tanács természetesen nagy elkeseredést keltett Moszkvában.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

Berlinből jelenti a Rador: A német vezéri főhadiszállás tegnap délben kiadott hadijelentésében közli, hogy Tereknél a harcok az elkeseredett ellenséges ellentállás megtörésére tovább folynak. Az ellenség támadásait mindenütt visszaveték.

A Sztalingrád elfoglalásáért folyó harcok során a német csapatok tovább folytatják előnyomulásukat.

A Don-frontszakaszon a magyar csapatok ellentámadásokkal visszaveték a bolsevisták támadásait. Számos ellenséges harci csoportot megsemmisítettek vagy foglyul ejtettek, huszonnégy páncélost pedig elpusztítottak.

A bolsevisták megkísérelték Voronesnál a hídő elfoglalását, de a támadásokat súlyos harc közepette tegnap is visszaveték. Az ellenség hatalmas veszteségeket szenvedett.

Rzew környékén gyenge ellenséges támadások

A vörös hadi gépezet nem tud már talpraállani

Stockholmból jelenti a Rador: A Stefani iroda ismerteti a következő londoni hír: Hoare Belisha volt brit hadügyminiszter a Szovjetunió helyzetét megvizsgálva öbök között kijelentette, hogy az ideit től rendkívül súlyos lesz a bolsevisták számára.

A volt hadügyminiszter figyelmeztette a londoni és washingtoni kormányt, hogy a bolsevistákkal kapcsolatban ne ringassák magukat ábrándokban és ne

meghússulnak. Az ellenség itt huszonegy páncélost vesztett.

A murmanszki fronton erőteljes támadással megsemmisítették egy lovasdandár egyik zászlóját.

Az angol repülők támadást kíséreltek meg a megszállt nyugati területek és Németország északi része ellen. A támadó gépek közül négyet lelőttek. Az elmúlt éjszaka brit légi kötelékek támadást intéztek Rajna Westfália területére ellen. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. Több helységben a lakónegyedekben tűz támadt és épületek károkoztak. A támadó gépek közül harminchetet lelőttek.

Német harci repülők Anglia déli részén ipari üzemeket, szállítási berendezéseket és az Orkney szigeteken brit katonai táborokat bombáztak. Az elmúlt éjszaka Kelet-Anglia hadifontosságú célpontjait bombázták eredményesen.

felédkozzenek meg arról, hogy a Szovjetunió a földművelésre alkalmas területének háromnegyed részét már elveszítette, hadianyagtermelése a felére csökkent, a szovjet hadigépezet az utóbbi hónapokban olyan hatalmas és súlyos veszteségeket szenvedett, hogy

soha többet nem lehet talpra állítani ezenkívül pedig a Szovjetunió vasúthálózatának fele német kézbe került.

Eredményes harcok a Kaukázusban

A német véderő főparancsnokságának jelentése szerint a Kaukázusban Novorossijskktől délre és keletre helyi jelentőségű harcok folynak. A bolsevisták elkeseredett ellentámadásokat intéztek a német állások ellen, de ezek az ellenség véres veszteségei mellett összeomlottak. A Terek folyónál a németek további területi nyereségről számolnak be.

A csapatok sokszor háromezer méter magas hegyeken gyűrnek le az ellenséget.

Itt főleg német hegyi csapatok szereznek hírt és dicőségét, lépésről-lépésre visszazorítva az ellenséget.

OLASZ HIVATALOS JELENTÉS
Rómából jelenti a Rador: Az olasz hadsereg főhadiszállás közli, hogy az egyiptomi fronton tűzérési és járőrtevékenység volt. A légi erők hatásosan harcolt ellenséges páncélkocsik ellen, amelyeket jó eredménnyel bombáztak és lőttek. A légvédelmi ütegek egy ellenséges repülőgépet lelőttek. Légi harcokban a német repülők négy, az olasz repülők pedig két brit repülőgépet lőttek le. Egy olasz tengeraltjáró nem tért vissza támaszpontjára. Ellenséges repülőgépek gyújtó- és robbanóbombákat dobtak Benghái városára, ahol csak épületek károkoztak; a polgári lakosság köréből harman meghaltak, többen megsebesültek.

Vasut nincs és tehergépkocsit nem kaphat a Szovjet

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: Londoni értesülés szerint a News Chronicle legutóbbi számában megjelent cikk hírül adja, hogy miután a Szovjet vasuthálózatának nagyrészét elvesztette,

a szállításhoz nagyobb számú tehergépkocsira van szükség. Megjegyzi az angol lap, hogy úgy az angliai, mint az egyesültállamokbeli gyárakban jelentős számú tehergépkocsi áll készen és vár a Szovjetbe való szállításra, de eddig még nem találták meg a módját, hogy miképpen kerülnek ezek a járművek a bolsevistákhoz.

BOMBATAMADÁSOK ANGLIÁBAN ÉS NÉMETORSZÁGBAN

A német véderő főparancsnokságának jelentése szerint angol bombázók tegnap hajnalban támadást intéztek a Rajna-vezszfáliai vidék ellen. Több helyen gyújtó és robbanó bombákat dobtak le. A polgári lakosságnak veszteségei voltak és épületekben károk keletkeztek. Eddigi jelentések szerint harminchét angol gépet lőttek le.

Német gépek az elmúlt éjszaka a legsúlyosabb bombákkal árasztották el Anglia keleti partvidékének ipari és közlekedési berendezéseit. Az összes német gépek visszatértek.

Japán elleni hadműveletek támaszpontjának akariák felhasználni az angolok Indiát

A Havas-OFI ügynökség továbbítja az ausztráliai vezérkar hadijelentését, amely beszámol arról, hogy Uj-Guinea szigetén az egyik hegység szakaszán a japánok

rendkívül erős nyomást gyakorolnak az angolszász csapatokra. Port-Moresby kikötő előtt mintegy hetven kilométerrel heves harcok folynak. Katonai körökben az a vé-

lemény, hogy a japánok utat akarnak törni a kikötő felé.

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: Newyorkból érkezett hírek szerint a csendesóceáni haditanács szerdán délután ülést tartott. Az ülésen résztvevők kijelentéseiből azt lehet sejteni, hogy meg-egyezés történt

Indiának Japán elleni támaszpontként történő felhasználása tekintetében.

Az angolszász tengerészet nem támogatja a szárazföldi csapatokat

Stockholmból jelenti a Rador: A Newyorki Times című újság megállapítja, hogy a Csendes-óceán déli részének északamerikai főparancsnoksága kebelében jelenleg

teljes az egyenetlenkedés és zűrzavar.

A lap követeli a főparancsnokság újjászervezését, annál is inkább — mondja a lap, — mert erre leginkább Mac Arthur tábornoknak van szüksége, hogy megtarthassa Ujguineán az állásait. Ebből a célból nagyon fontos az is, hogy a flotta főparancsnoka a lehetőség szerint támogassa a szárazföldi csapatokat. Mac Arthur tábornok panaszkodik, hogy a flotta egyáltalán nem támogatja

és így képtelen elfoglalni azokat a japán támaszpontokat, amelyek Tulagit és Port Moresbyt fenyegetik. A lap végül leszögezi, hogy a japánokat nem lehet „lépésről lépésre” visszaszorítani és éppen ezért

a japán haderőt egyetlen nagy támadással kellene legyőzni.

Ehhez azonban szükséges az Egyesült Államok és az

Amerikai repülőhordozó hajó elsüllyesztésének részletei

Az amerikai tengerészeti miniszterium most adott ki hivatalos jelentést arról, hogy a Yorktowne nevű amerikai repülőgépnyahajó elsüllyedt. Egyben közli a részleteket is, melyek a hajó pusztulását okozták. A jelentés szerint

a hajó még június hetedikén pusztult el a Csendes-óceánon.

A hirt eddig azért nem közölték, mert nem akarták, hogy az ellenség ebből a tényből taktikai előnyt biztosítson a maga részére.

A repülőgépnyahajó hatvan repülőgépet vitt magával fedélzetén és legénysége kétezer főből állott. Vízkielvezése 19.900 tonna volt és 1937-ben épült. A hajó az amerikai egységek legmodernebb hajói közé tartozott. A japán repülőgépek rendkívül heves támadást intéztek a hajó ellen és

sokszor öt méterre közelítették meg, hogy a légvédelem ellenére is kilőjék rá torpedóikat és bombákat dobjanak fedélzetére.

A hajót két torpedó találta, mire feloldalra dőlt. Személyzete elmenekült és azt amerikai rombolók

A hajóépítés elmarad a sülyesztések mögött

Az Informacione című madridi lap tengerészeti szakértője foglalkozik a tengelyhatalmak tengeri háborújával és a hajósülyesztésekkel. Megállapítja, hogy akármennyire igyekszik is Amerika pótolni az elsüllyesztett tonnamennyiséget, ez eddig nem sikerült. Az amerikai hajóépítés mélyen alatta marad az elsüllyesztéseknek.

AZ ANGOLOK MÁR NEM TAGADNAK

Az angol hírszolgálat napokon keresztül mélységes hallgatásba burkolódzott és egyáltalán nem vett tudomást arról, hogy egy hajókaravánt a német

angol hadiflottáinak valamint az ausztráliai erők együttműködése.

AMERIKAI ÉS ANGOL HADHAJÓK PUSZTULÁSA

Buenos Airesből jelenti a Rador: Az észak-amerikai tengerészeti miniszterium most bejelentette, hogy a York Town nevű repülőgépnyahajó a Midwaynél lefolyt tengeri ütközetben elsüllyesztették. A tengeri csatában ezenkívül még két észak-amerikai hadihajó is elpusztult.

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit tengerügyi hivatal közölte, hogy a tobruki sikertelen partraszállási kísérletnél a Sikh és a Zulu nevű rombolók elsüllyedtek.

Az amerikai tengerészeti miniszterium jelentése szerint az Egyesült Államok keleti partvidéke mentén ellenséges tengeralattjárók elsüllyesztettek két amerikai kereskedelmi hajót, melyek hadianyagot szállítottak. Mindkét hajót torpedólövés érte és néhány perc alatt elsüllyedtek.

vették fedélzeteikre. Közben beesteledett és a csata nem folytatható tovább. Másnap az amerikai rombolók visszatértek azzal az elhatározással, hogy a megtorpedózott repülőgépnyahajót elvonatják. Mire a csata színhelyére érkeztek, a hajó már elsüllyedt. Japán buvárnaszádok az éj folyamán visszatértek és elsüllyesztették a hajót.

ELLENSÉGES BUVÁRNASZÁDOK GIBRALTÁRBAN

A Stefani ügynökség jelentése alapján megirtuk tegnap, hogy egy brit hajó a gibraltári kikötőben röviddel kikötése után felrobbant és elsüllyedt. Újabb jelentések szerint a vizsgálat mindeztől még nem tudta kideríteni, hogy a hajó felrobbanásának mi volt az oka. Egyes vélemények szerint szabotázs okozta a hajó pusztulását, mások szerint azonban ellenséges tengeralattjárók hatoltak a kikötőbe és ezek robbantották fel a brit hajót. Az angol hatóságoknak ezt a gyanúját megerősíti az a körülmény, hogy a robbanás után rövidesen angol felderítő gépek szálltak fel és keresték az ellenséges tengeralattjárót.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK TENGERI EMBERVESZTESÉGEI

Az Egyesült Államok haditengerészeti miniszteriuma nyilvánosságra hozta a haditengerészetnek a világtengereken elszenvedett embervesztéseit. Eszerint az Unió eddig 13.12, embert veszített.

Öt perc kistörténelem

Az utolsó francia császár államcsinye

Amikor a reichstadi herceg, a Sasiók 21 éves korában, 1822-ben örök álomra hajította le szőke-fürtű fejét, Napoleon Lajos herceg, az egykori hollandi király fia, önmagát tekintette nagybátyja, a nagy Napoleon trónja egyetlen törvényes örökösének. A regényes hajlamú trónkövetelő herceg Napoleon halála után a svájci arenenbergi kastély lakója volt. Anyja, Hortense királyné vele lakott és anyai ösztöne sugallatára őva intette fiát minden kalandtól. De a 28 éves ifjú, aki ekkor már a berni tüzérezred kapitánya volt, csak saját szíve vágyaira hallgatott. Vadászat ürügye alatt hirtelen, váratlanul, mint égből a villám Strassburgban termett. Itt már barátokra lett, elsősorban olyan francia tisztokra, akik még nagybátyjának a nagy Napoleonnak oldalán szolgáltak és így még mindig az ő lényének csodálatosan szuggesztív hatása alatt állottak. Így történt, hogy Strassburgban, Vaudray ezredes, az ottani 4. tüzérezred parancsnoka fogadta a trónkövetelő herceget, akit azonnal ezredének laktanyájába vezetett. Vaudray riadót fuvatott és a felsorakozó front arcvonala előtt feszés vigyázzban álló Napoleon hercegre mutatva ezeket mondta:

— Vitéz katonáim! Itt áll előttetek Bonaparte Lajos, a nagy császár törvényes utódja. Kiáltások utánam: „Éljen a császár, éljen Napoleon!”

Innét az Austerlitzi kaszányába mentek majd a hadosztályparancsnokságra, Voirol tábornokhoz, hasonló céllal. De Strassburg legfőbb parancsnoka hű maradt királyához. A tábornokot tisztiszolgája keltette fel azzal a jelentéssel, hogy egy idegn ur óhajt vele beszélni.

Voirol gyanútlanul jelent meg a vendég fogadására. A herceg tulkedélyesen vélte elérni célját, mert egyenesen a generális nyakába borult és felszólította, hogy neki, törvényes császáranak engedelmesskedjék. Voirol megdöbbenve, erőszakosan hártotta el magától a herceg kedveskedését és így szólt neki:

— Ön téved, uram, ha azt hiszi, hogy itt, Franciaországban népszerű. Én azonban ismerem kötelességemet és teljesíteni is fogom ezt.

Eközben összeütközésre került a sor a herceg kíséreté és egy királyhű osztag között. Voirol tábornok ezt a zavart használta fel arra, hogy hirtelen eltávozzon és általános riadót fuvasson.

Egy óra leforgása alatt helyreállott Strassburgban a törvényes rend s ezután Napoleon Lajos herceget kíséretével együtt az egyik kaszányában őrizetbe vették.

Hortense királyné megdöbbenve értesült fia kalandjáról. Leverten, a félelemtől rettegve utazott Párisba, hogy Lajos Fülöp királytól fia részére kegyelmet kérjen.

A francia király szíve megesett az aggódó anyán. Az egész világot meglepte, milyen neveltségesen nyhe bűntudással sujtotta a puccsal próbálkozó trónkövetelőt.

Párisba hozatta, majd egy haditörvényszék elé állította, de a bírakat nyhe ítélet meghozatalára utasította. Az ítélet értelmében így Bonaparte Lajos herceget Lorient hadikikötőbe vitték s innen az „Androméda” fregatton Rio de Janeiróba kellett utaznia.

A puccsban résztvevő tisztok és a herceg kíséretének tagjait 1837-ben, pontosan százöt évvel ezelőtt a haditörvényszék felmentette.

Később a szerencse mégis Bonaparte hercegre szegődött! 1848-ban a francia köztársaság elnöke, majd később III. Napoleon néven francia császár lett.

URANIA sláger-filmszínház, Arad Telefon 12-32

Előadások 5, 7:30, 9:30.

Ma! Iréfas bonyodalommal teli, végig kacagató zenés vígjáték

DICK POWEL ELLEN DREW

a

Karácsony juliusban

c.mű filmben

31. számú legújabb táboros hirdető

Gandhi és hiveinek szabadonbocsátását követelik az indus nacionalisták

A szabadságmozgalom, mely India teljes függetlenségéért irta zászlajára, egyre nagyobb méreteket vesz. Gandhi és hiveinek letartóztatása óta mind többen csatlakoznak az angolelles mozgalomhoz. Ujdelhiben egy nemzeti indus képviselő határozott állásfoglalást tett, melyet az indiai kormány elé terjesztettek. Az emlékiratban többek között követelik, hogy

azonnal adják meg Indiának a teljes függetlenséget, azonnali hatállyal állítsák vissza a gyűlékezési szabadságot, bocsássák szabado

don Gandhit és az indiai szabadságharcosokat és adják vissza azokat a pénzüsszegeket, melyeket bírság címen behajtottak az indusoktól.

Követelték azt is, hogy Gandhit és hiveit a börtönökben meglátogathassák. Az indiai alkirály a követeléseket visszautasította, ami még növelte az elkeseredést. Angol távolkeleti szakértők szerint a briteknek nem sikerül uralmukat Indiában biztosítani és erre legkevésbé alkalmasak azok az erőszakosságok, melyeket nap-nap után elkövetnek.

Az indiai zavargások mérlege

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Újra az indiai törvényhozó ülés tárgyalásaival kezdődött meg az indiai posta- és vasúti ügyek jelentését a zavargások által okozott károkról. A jelen és beszámol arról, hogy a rendezavarások

550 postahivatal ellen intéztek támadást. Ebből 53 leégett, míg 200 hivatalnál a műszaki beállítások szüneteltek kisebb-nagyobb károkat. A károkat megromlítottak ezenkívül táviró és távbeszélő huzalokat és póznákat.

A vasuti berendezésekben az okozott kár a jelen állapota szerint 750.000 font.

A pályaudvarok közül 250-et megromlítottak és 24 vonatot kiskitáltak.

Az ügyvezető végül a miniszter jelentése, hogy a

Anglia képtelen megőrizni Indiát

Genfben jelenti a Német Távirati Iroda: A Saturday Evening Post című amerikai lap az indiai helyi sajtó foglalkozva megállapítja, hogy

a brit kormány hibás politikája folytán elvesztett mindaz a tisztelet, aminek az angolok a bennszülöttek előtt örvendtek.

Egyetlen lehetőség van a lap szerint arra, hogy India megmaradjon angol birtoknak.

Azonnan megadni mindent, amit a hinduk követelnek.

Az Egyesült Királyság csupán az ország katonai megvédése érdekében tarson fenn magának jogot.

A Chicago Tribune kiemeli, hogy miután az Egyesült Államok Anglia szövetségese, az előbbinek joga van hozzászólni az indiai helyzethez.

Amerikai vélemény szerint

Szovjetországnak le kell tenni a reményről hogy az angolszászok megsegítik

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Újra a lapértesülések utalnak arra, hogy washingtoni politikai körök nem titkolják azt a mar régóta kétségbevonhatatlan tény, hogy Churchill moszkvai utazásai során nagyon súlyos nézeteltérések támadtak az angol kormányfőnek és Sztalin között a börtönügyek és az orosz kapcsolatosság felhívásának ügyében. Ezzel kapcsolatban felhívják a figyelmet a moszkvai találkozó befejezése után közzétett közlemény képtelenségére, melyben,

washingtoni körök már akkor Churchill kudarcának jelét látták.

A brit miniszterelnök alsóházi nyilatkozata volt a legújabb, melyből most lavina lett. Londoni politikai körök ugyan csak közvetve utaltak Churchill kudarcára. Washingtonban azonban nyíltan kijelentik

már, hogy Churchill küldetése, — a szovjet kormány és a nyugati hatalmak közötti egyenetlenkedés kiküszöbölése — nem sikerült.

A brit kormányfőnek nem tudta megoldani a rábízott feladatot.

Washingtonba érkező hírek szerint Churchill alsóházi nyilatkozata óta a helyzet rohamosan rosszabbodott. Kezdetben még Moszkva némi reményt táplált a második arcvonal felállítására vonatkozóan, Churchill alsóházi nyilatkozata és ama beszéde óta, melyben „a lehető leggyorsabb segítségért” szólott, meggyőzte Moszkvát arról, hogy semmi értelme sincs már a nyugati hatalmak katonai beavatkozását várni.

Altiszteket kiképző mintaiskola megnyitása

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető kivánságára gárdázászlóalj kiképző, előkészítő és a hadsereg új kereteinek kiválasztására alkalmas központ lett. A gárdázászlóalj mellett felállították az altiszteket kiképző mintaiskolát. Az iskola megnyitása ünnepélyes keretek között folyt le. A csapatok már reggel nyolc órakor felálltak a román zászlókkal és szőnyegekkel szépen díszített térségen. A jobbszárnyon kifogástalan katonás tartással az altiszti iskola növendékei helyezkedtek el, míg a balszárnyon a zászlóalj kivonult diszszázad és zenekar kapott helyet. Dél előtt tíz órakor a meghívott vendégek elhelyezkedtek és Georgescu Barbu százados-lelkész istentiszteletet tartott, amelynek befejezése után beszédet mondott. Beszédet intézett a csapatokhoz Popescu Victor ezredes is. A meghívott vendégek azután megtekintették az iskola helyiségét, majd szép katonai ünnepség folyt le.

A gazdasági és magánvállalatok ellenőrzése

A hivatalos lapban rendeltetvény jelent meg az ellátási államtitkárság feladatairól és megszervezéséről, valamint az ipari, kereskedelmi és bányászati államtitkárság megszervezésére vonatkozólag. Egy másik törvény a gazdasági és magánvállalatok ellenőrzésére vonatkozik. A törvény értelmében a nemzetvédelem szempontjából fontos vállalat berendezésének a termelés megakadályozása céljából történő megromlását halállal büntetik. A büntérsakat és a szándékos szabotázscelemeként ugyanacsak halállal büntetik. A hadifonósságu berendezésekre vonatkozó és idegen hírszerző szolgálat számára való továbbítás szintén halállal büntetést von maga után.

Komoly figyelmeztetés légiriadó esetére

A Timișoara-temesvári légvédelmi (MONT) iroda a város lakosságának tudomására hozza hogy a szeptember 17-én délben egy óra ötven perckor elnyát, valamint az óvóhelyre való fegyelem teljes hiányát, valamint az óvóhelyre való menekülés és a forgalom beszünetítése tekintetében kiadott rendelkezések semmibevevését állapították meg.

A jövőben a riasztókészülékek megszólalására a lakosság köteles a legszigorúbban tiszteletben tartani a légtalmi intézkedéseket, vagyis tartozik a forgalmat beszünetíteni, óvóhelyre húzódni és este minden fényt eloltani. A riadó kezdetét rövid és változó jelzések adják hírül, míg annak végét hosszan elnyúló hangközli. A rendőre közegek felszólítására a lakosság a legnagyobb sietséggel óvóhelyre vonul. Akik nem tesznek eleget a felszólításnak, a legsúlyosabban megbüntetik. Óvóhelyként a házak alagsorát lehet használni. A két- és háromemeletes épületek óvóhelyein az utcai járókelők is meghúzódhatnak az épület lakóinak egyharmada erejéig. Gyárakban a személyzet külön erre a célra készült óvóhelyre vonul.

Drágák az Európába szállított amerikai katonák

A Szeferi igazságügy miniszter moszkvai táviratot közöl, mely amerikai katonáknak Európába történő szállításával kapcsolatban megállapítja, hogy minden egyes amerikai katonáért együtt az amerikai hadvezetés nyolc tonna elémiszert és lőszer kénytelen számítani, ha repülőkről vagy páncélosok személyzetéről van szó, akkor minden katonára huszonegy tonna hajótér esik. Egy-egy amerikai katona európai ellátása naponta negyven font sterlingbe kerül.

Az aradi római katolikus elemi fiúiskola növendékeinek figyelmébe. Az aradi római katolikus elemi fiúiskola igazgatósága felszólítja a növendékek szüleit, hogy a tankönyvek megrendelése céljából vasárnap délelőtt 10 és 12 óra között feltétlenül jelenjenek meg az iskola irodájában (Minorita-palota, I. emelet). A szülők elfoglaltsága esetén megbízottjuk, esetleg a nagyobb gyermekek maguk is jelentkezhetnek. Aki tankönyvrendelés céljából ezáltal nem jelentkezik, sem régi, sem új tankönyvre nem tarthat igényt, mert csupán a jelentkezők számára szereznek be tankönyveket.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Ma, közkívánatra utóljára
Az első szerelem
 a főszerepben
 Holnap, szombaton premier.
 szezony o s a ger.

Elbukott egy nő...

Az olasz filmtechnika egy újabb kiváló alkotása
ILSA MIRANDA és ROS ANO BRAZZI felejthetetlen alakításával

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Piata Brătianu 3. Telefon: 23-10.

Aradon: előfizetések, hirdetések és reklamációk: Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 3. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hónap 110.— lel, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hirdetéseknél, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A japán nyelv tévhiedelése Kelet-Ázsiában

Japán az általa meghódított területeken az európai nyelvek, főleg pedig az angol nyelv szerepét meg akarja szüntetni, hogy azok helyett most már a japán nyelv legyen az uralkodó. A katonai hatóságok is ezen a véleményen vannak, így minden tekintetben támogatást adnak a törekvéseknek. Ennek a tervnek végrehajtásában segítségül szolgál az a körülmény is, hogy a legtöbb ázsiai nép könnyebben tanulhatja meg a japán nyelvet, mert az a legtöbb kelet-ázsiai idiomával bizonyos rokonságban van. Arról is történt már gondoskodás, hogy leépítsék azokat a nehézségeket, amelyek a japán nyelv megtanulásában mutatkoznak. Így egyszerűsíteni fogják a helyesírást és csökkenteni a rengeteg írásjegy számát. A japán nyelvtanokat és olvasókönyveket a malájok, burmaiak, filippiniek és annamiták anyanyelvén fogják megírni. Lassan-lassan azután a japán lesz mindezek a területeken a hivatalos nyelv.

— A katonai előképzés megkezdése. Bucurestiből jelenti a Rador: Szeptember 20-án vasárnap megkezdődik az egész országban a katonai előkészítő és az iskolán kívüli nevelés tanfolyama. A tanfolyamot mindenütt ünnepélyes keretek között nyitják meg és az ünnepségen a hatóságok képviselői és a közönség is részt vesznek. Az istentisztelet és a lelkész beszéde után felolvassák Ilescu Victor tábornok, az iskolán kívüli nevelés államtitkárnak a parancsnokokhoz és az ifjúsághoz intézett felhívását. Azután tornagyakorlatok, kiképző gyakorlatok és nemzeti táncok kerületnek bemutatására. Az ünnepséget az ifjúság felvonulása zárja le. A tanfolyamot azon a helyen és időben tartják, ahol tavaly is tartották.

— Az angol hadvezetőség egyiptomi tisztek megbüntetését követeli, mert azok politikával foglalkoznak. Ilyen irányú jegyzéket is intéztek a kairói kormányhoz. Erre a lépésre az készítette az angolokat, mert mind nagyobb lesz azoknak az egyiptomi tiszteknek a száma, akik Angliával szemben ellenséges magatartást foglalnak el.

— Befejeződött a velencei filmkiállítás és ezen a legjobb film címet „A nagy király” című német film kapta meg, amellyel elnyerte a Mussolini-Kupát.

— Anatole France regénykézirata. Párisból jelenti, hogy a Paris Soir című lap értesülése szerint Svédországban értékes irodalmi leletre bukkantak. Az egyik magánkönyvtárból előkerült Anatole France-nak Napoleonról írt egyik regényének kézírata. A lelet francia irodalmi körökben nagy feltűnést keltett.

— Amerika követe Bagdadban. Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy Thomas Murray Willson, az Egyesült Államok iraki követe Bagdadba érkezett.

— Ismeretlen férfi holtteste. Még júniusban Divias-Dinyás közeg közelében ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Bagdából. A mintegy 40-45 éves férfi azonosságát megáztá meg lehetett megállapítani.

— Négy évi börtönrre ítélték egy orvos feleségét. Galatiból jelenti: A tábla többnapos tárgyalás után most hozott ítéletet Raicu-Nicolae dr. orvos feleségének bűnperében. Az asszony a múlt év decemberében féltékenységből kétszer rálőtt férjére. Az egyik lövés az orvos jobbszemét találta el, míg a másik a jobb karját sebesítette meg. A bíróság gyilkossági kísérletben találta bűnösnek az asszonyt és négyévi börtönbüntetésre ítélte.

— Nem emelik Timisoara-Temesvárot a sertés-hus árát. Az általános érvényű miniszteri rendeletre való tekintettel, amelyben a sertés-hus árát szabályozták, Timisoara-Temesvár városa eltekint a sertés-hus tervzetű emeléséről. A hentesek ma a prefekturán jelentik meg, hogy az előírt és más árakkal kapcsolatban megbeszéléseket folytassanak.

— Rektori és dékáni kinevezések a főiskolákon. Bucurestiből jelenti: A hiva. szol. lapban megjelent a most kezdődő iskolai évről szóló rektori és dékáni kinevezéseket tartalmazó nemzetművelési miniszteriumi határozat. A Sibiu-nagyszébeni egyetem rektora Hatiegan Iuliu, a jogi kar dékánja Ionascu Aurelian, a bölcsészeti kar dékánja Rosca Dumitru, az orvosi kar dékánja Papilian Victor, míg az egyetem Timisoara-Temesvárott székelő természettudományi karának dékánja Ionescu Dumitru lett. A Timisoara-temesvári műegyetem rektorává Andronescu Plautiu, az épi észeti kar dékánjává Vlad Victort, a bányamérnöki kar dékánjává Baranescu Mihait, a mezőgazdasági kar dékánjává pedig Safta Ioant neveztek ki. A Brasov-brassói kereskedelmi akadémia rektora Jinga Victor lett.

— Az olasz nemzetnevelési miniszter gyászja. Rómából jelenti: Pavolini olasz nemzetnevelési miniszter édesatyja, Pavolini Emilio, hosszabb betegkedés után meghalt.

— Az Aiud-nagynyedi római katolikus elemi iskola új igazgatója. Márton Aron Alba-Iulia-gyulafehérvári megyéspüspök az Aiud-nagynyedi római katolikus elemi iskola új igazgatójává kinevezte Aczél Ferencet, aki eddig Ludus-Marosludason, Oras i-Szászvároson, valamint Fagaras-Fogarason működött. Az új igazgató-tanító és kántor szeptember 13-án hivatali esküt tett Kulcsár Mihály dr. plébános jelenlétében, majd átvette munkakörét. A lelkes, fiatal pedagógust nagy szeretettel fogadták Aiud-Nagynyeden.

— Japán küldöttség a nemzeti Kína fővárosában. Tokióból jelenti: A közeli napokban három tagú japán küldöttség Nankingba érkezik, hogy átadja Wangesingwei elnöknek a japán császár üzenetét.

— Öngyilkosság. Az aradmegyei Taut-Feltót községben Resideanu Nicolae 22 éves legény az udvaron lévő kutba ugrott és mire te tét észrevették, már halott volt. Tettenek oka gyógyíthatatlan betegség.

— ZSIDÓ NEM TARTHAT KERESZTÉNY CSELEDMÉNY ÉS IPAROSI. A Rendőrvédelmi Igazgatóság rendelete alapján október elsejétől kivétel nélkül minden zsidótól távoznia kell a keresztény cselédnek vagy iparosoknak. Zsidók október 1 után sem közvetve, sem közvetlenül nem alkalmazhatnák keresztényt, nem vehetik igénybe más cselédjének vagy iparosnak szolgálatát, szobát nem adhatnak nekik bérbe, ha az illető szolgálatukban áll. A rendelet értelmében a fenti határidőig a keresztény cselédnek, iparosoknak fel kell számolniuk ügyleteiket a zsidó munkaadóval és új elhelyezkedés után kell nézniük. A rendeletet be nem tartó keresztényeket munkatáborba, a zsidót pedig a Dnyeszteren tulra küldik.

— Elfogott vasuti zsebtolvaj. Az aradi állomási rendőrség el fogta a Tangier Vilmos ploesti zsebtolvajt, mert jegy és engedély nélkül utazott. Kiderült róla, hogy nemcsak a ploesti rendőrség, hanem a belügyminiszterium is körözötti lopásért.

— A spirítiszta médium üzelet. Budapestről jelenti, hogy egy mérnök felesége négy év előtt érintkezésbe került egy spirítiszta társasággal, amelynek ülésén rendszeresen részt vett. A médium különböző ürügyekkel az évek során több ezer pengő értékű tárgyat csalt ki a mérnök feleségtől, aki végül még férjétől is elvált és házát is eladta, csak hogy a médium által követelt összegeket átadhassa. Legutóbb azonban az asszony megunt a spirítizmust és feljelentést tett a médium eln, aki Demény Lajosnéval azonos. A médiumot letartóztatták.

— Halálozások. Timisoara-Temesvárott meghaltak: Özevy Schaff Ferencné Mály Borbála 76 éves, Stino, született Conda Valintina 45 éves, Filip, született Sitau Cristina 30 éves, Abel Antal 59 éves kocsis, Oprita Mária 2 éves.

Állami Osztály sorsjátéka

Gheorghe Stănoiu

nagy sorsjegyárudában vásárol Timisoara-Temesvár, Regele telefon 30

Kívánatra a sorsjegyet postán házhoz küldjük. Negyed sorsjegy 500 lei, fél sorsjegy 600 lei, egész sorsjegy 1200 lei

— Az aradi evangélikusok aratási hálaadó listétele vasárnap délelőtt lesz és azon az Igét Dr. Béla lelkész hirdeti, Urvasorát oszt Argay György püspök.

— A fasiszta kulturális intézet elnöke a Duce Rómából jeleni a Rador: Mussolini miniszterelnök fasiszta párt főtitkárnak jelenlétében kihallgat fogadta a fasiszta kulturális intézet elnökét, aki számolt az intézetnek 1941 október 28 és 1942 június 31. közötti időszakban kifejtett működéséről.

— A bolsevisták terjeszkednek. A Német Irati Iroda jelentése szerint a bolsevisták hivatali távirati iroda, a Tass ügynökség, fiókot létesítettek India Ujdelhiben és az ausztráliai Sidneyben.

— Jótékonycélú szüreti délután a Vörös Kelet és a Dr. Kakuk csesemő otthon javára. Vasárnap szeptember 20-án a gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egylet kerti helyiségében (II. Bontila utca) jótékonycélú szüreti délutánt rendeznek melynek fővédője a Vörös Kereszt és a Dr. Kakuk csesemő gondozó és napközi gyermeket honjára fordítja. A nemes cél érdekében ezúton is szeretünk hívni meg mindenkit. Természetbeni hozzájárulásokkal fogadjunk és ezeket (liszt zsir, csizma, szombat, illetve (tész anemüeket) vasárnap kérjük a Bontila utca 7. szám alatt a gondnoknál adni. Tekintettel az elsőfőtűre a délután időtama 4-7 óráig lesz, rossz idő esetén a fedett helyiségekben.

— Bolgár írók küldöttsége a magyar fővárosra. Budapestről jelenti: A magyar írók meghívására bolgár írórszadalom több kiválósága október 6-án Magyarországra érkezik.

— Szarvasmarha vágásának korlátozása Magyarországon. Budapestről jelenti, hogy a magyar kormány október elsejétől kezdve az okrokat levágására szánt bivalyokat Magyarországon csak magyar állatkereskedők szövetkezése vásárolhatja és az hozhatja a marha és bivalyhoz forgalomban, marhahas ára 3.70 pengő és 8 pengő közötti lesz.

— A szélenergia a mezőgazdaság szolgálatára. A kutatóintézetek többéves vizsgálat során véglegesen megállapították, hogy nagy szélenergia építése lehetséges ugyan, azonban az építési költségek magassága miatt egyelőre nem mutatkozik gazdaságosnak, míg kisebb erőművek nagyon jól működnek. Ezek az erőművek a mezőgazdaságra igen jó szolgálatot tehetnek. Egy majorságok számára a 2-5 kilowatt teljesítményű szélenergia a legmegfelelőbbek, míg több majorságok számára a 10-100 kilowattos erőművek is számításba jöhetnek. Ezeknek a berendezéseknek az lenne a legnagyobb előnye, hogy feltöltésük a költséges áramelosztótelepeket és távolsági vezetékeket. Ezzel az áramdíjat az eddigi 60 százaléka lehetne szállítani és ez az olcsóságban emelné a falusi lakosság áramfogyasztását.

TELEFON 20 10 FORUM, ARAD TELEFON 20 10

MA! Egy kivételes filmbemutató. Egy élmény! A spanyol filmipar legnagyobb film óriása. Spanyol ének, spanyol tánc, spanyol zene, spanyol humor! A romantikák, guárók, castagnetták és a bűbajos melódia filmje.

Műsoron kívül a legújabb 31. sz. ONC-UFA-híradó — Előadások 3, 5, 7, 15 és 20 kor. 3 kor matiné 10 lei egységes árúval — Kedv. zsempényes és szabadjegyek nem érvényesek

— **Minisztertanács.** Bucurestiből jelenti a Rador: Szeptember 16-án Bucurestiben Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt, amelyen a folyó kormányzati ügyeket tárgyalták.

— **Olasz—bolgár kereskedelmi tárgyalások** folynak, melyek célja új kereskedelmi egyezmény kötése. A bolgár kereskedelmi miniszter október elején Rómába utazik az egyezmény aláírása céljából.

— **AZ ÚJ JAPAN KÜLÜGYMINISZTERT KINEVEZTEK.** Tokióból jelenti a Havas-OEI ügynökség. A japán császár a Togo külügyminiszter lemondásával Tozso miniszterelnök által ideiglenes betöltött tárca élére Masajuki Tanot nevezte ki. Az új külügyminiszter eddig a tájékoztató hivatal elnöke volt.

— **Október elsejétől kezdve este kilenc órakor van kapuzárás.** Timișoara-Temesvár város vezetősége elrendelte, hogy október elsejétől kezdődően este kilenc órakor zárják a kapukat. Éjjel a kapukat zárva kell tartani. Ezen időre a ház biztonságáért háztulajdonos és házmester egyaránt felelnek.

— **Új üstökös.** Buenos Airesből jelenti a Német Távirati Iroda: Ferrara chilei csillagász közölte, hogy hatalmas, új üstökös fedezte fel, mely tiszszel nagyobb, Halley üstökösnél. Az új óriásüstökös a jövő év első hónapjaiban lesz látható.

— **Orvosi hír.** Dr. Fischer Iona gyermekorvos, szabadságáról hazaérkezett, rendeléseit ismét megkezdte Aradon, Bucur-utca 20. szám alatt, Telefon: 20-73.

— **SEMMI ÚJABB HIR A MADAGASZKARI HADILÉNYEZETRŐL.** Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: Csütörtökön semmi újabb részlet sem érkezett a madagaszkári harcokról. Mértékadó körök úgy vélik, hogy az ellenségeskedések megszüntéséről keringő hírek nagyon valószínűek, mert a francia ellenállás, nagy túlerőben levő angol csapatok nyomásával szemben nem tarthatott tovább. Mindazonáltal rádióhíreket várnak Antananarivóból, Madagaszkár fővárosából, az angol előnyomulásra vonatkozóan. (Rador).

— **Sziriái tisztviselők sztrájkfenyegetése.** Sziriában — mint jelentettük — napról-napra nagyobb lesz az élelmiszerhiány. Az állami tisztviselők emlékirato: terjesztették a hatóságok elé, amelyben követelték, hogy gondoskodjanak élelmiszerekkel való ellátásukról, mert különben beszüntetik a munkát. A kormány erre nagyjából felelőlegesen bocsátott a tisztviselők rendelkezésére és élelmiszerraktárt is.

— **Gumikormánybiztos Amerikában.** Roosevelt elnök — mint Washingtonból jelentik — a gumiszükséglet biztosítása érdekében Jefferson vasútgazdát gumikormánybiztossá nevezte ki.

— **Véres családi dráma.** Csütörtökön a déli órákban véres családi dráma játszódott a Timișoara-Temesvárott. Cosma Ioan, az egyik butorlerakat alkalmazottja átutazóban szerdán érkezett Timișoara-Temesvárra. Tegnap a belvárosi Marasesti-utca 14. szám alatt levő pinclakásán szóváltásba keveredett feleségével, a 19 esztendőes Cosma Máriaival. A szóváltás során Cosma felkapta szolgálati fegyverét, rálőtt az asszonyra, majd maga ellen fordította a fegyvert. Az asszony haslövét szenvedett és a golyó átfurta a testét. A férfi önmagát is hasba lőtte. Ertesítették az önkéntes mentőket, akik mindkettőt kórházba szállították. Állapotuk súlyos. A házaspárnak hét hónapos gyermeke van, ezt a gyermekmenhelyre vitték.

— **ÁLTALANOS MOZGOSÍTÁS BRAZILIÁBAN.** Buenos Airesből jelenti a Stefani Iroda: Rio de Janeiroból származó értesülés szerint Vargas, Brazília köztársasági elnöke elrendelte az általános mozgósítást.

— **Bandaharcok Macedóniában.** Szófiából jelentik, hogy a bolgár katonaság a Babuna hegyvidékben bekerített egy bandát és annak tagjai közül tizenkilencet megölt, a többiit foglyul ejtette.

— **Elkanta a gépszij.** Sacul-Szákul községben Adam Joan 34 éves famunkást a faüzemben elkanta a gépszij. A munkás a gépbe került és életét veszítette.

A délafrikai ellenzéki pártok hallani sem akarnak a kötelező katonai szolgálatról

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlési szolgálat Pretoriából származó értesülése szerint Malam dr. az ellenzéki nemzeti párt elnöke egy népgyűlés alkalmával beszédet mondott és azt követelte, hogy a háború után létesítsenek délafrikai köztársaságot. A továbbiakban Malam dr. kérte az ellenzéki pártokat, maradjanak egységesek és felhívta a délafrikaiakat figyelmét az „alkalmi megváltókra”. A szónok szösz szerint a következőket mondotta:

— Ném tudom, vajjon bevezeti-e Smuts a kötelező katonai szolgálatot, de ha erre kerülne sor, felhívom a délafrikaiakat, hogy ellene szegüljenek! (Rador).

Az erdélyi és bánsági elméleti és kereskedelmi érettségi bizottságok tagjai

A nemzetművelési miniszterium rendelete értelmében

Timișoara-Temesvárott

két elméleti érettségi vizsgabizottság működik. A C. D. Loga liceumban működő bizottságnál a tankerület összes jelöltjei vizsgáznak. A bizottság elnöke Oprean Sabin egyetemi tanár, aki földrajzból vizsgáztat. Tagjai: Jucu Nicolae tanár, román nyelvből Hanganu tanár francia nyelvből, Ossian Joan tanár latinból, Ciric Romulus Caransebesi-karánbesi tanár fizikából, Cotrus I. aradi tanár történelemből, Rudneanu M. aradi tanár filozófiából, Ciorogaru Adriana aradi tanárnő természettudományokból és Bucurescu Florica aradi tanárnő matematikából vizsgáztat. A másik bizottság a Banatiában működik és ennél az ország német tannyelvű liceumainak jelöltjei vizsgáznak. A bizottság elnöke Patrascanu bucuresti egyetemi tanár, aki román nyelvből vizsgáztat. Tagjai: Hollinger Rudolf tanár német nyelvből, Jäger Oszkár tanár történelemből, Pfaff Mihály tanár földrajzból, Schütz József tanár filozófiából, Valentin Antal tanár latinból, Eichert Vendel tanár természettudományokból, Seiler Antal tanár matematikából és Knöbel Ferenc tanár fizikából vizsgáztat.

Alba Iulia-Gyulafehérvárott

a Mihai Viteazul Liceumban működő bizottságnál az Alba Iulia-gyulafehérvári liceumok, az Aind-nagyenyedi liceumok, a bradi, devai, Orastie-szászvárosi, Petrosani-petrozsenyi és Turda-tordai liceumok jelöltjei vizsgáznak. A bizottság elnöke Russu Liviu Sibiu-nagyszébeni egyetemi tanár, aki filozófiából vizsgáztat. Tagjai: Popescu Ilie tanár román nyelvből, Pop Gheorghe tanár francia nyelvből, Rusu Cornel történelemből, Dumuta Gheorghe földrajzból, Creanga N. latinból, Breazu Eugen tanár természettudományokból, Pop Andrei tanár matematikából, Botezatu Nicolae fizikából vizsgáztat.

Sibiu-Nagyszébenben

a bizottság a Gh. Lazar liceumban működik és ott a Sibiu-nagyszébeni, Blaj-balázsfalvai, Dumbrăveni-erzsébetvárosi, Fagaras-forgarasi és Sighisoara-segesvári liceumok jelöltjei vizsgáznak. A bizottság elnöke Lupas Ioan egyetemi tanár, aki történelemből vizsgáztat. Tagjai: Constantinescu E. tanár román nyelvből, Rebreanu Elena tanárnő francia nyelvből, Diaconescu Maria tanárnő földrajzból, Ionescu P. tanár latinból, Nicolescu Ch. filozófiából, Boze Ioan tanár természettudományokból, Sotiriu M. tanár matematikából és Florescu Octavian tanár fizikából vizsgáztat.

— **Letartóztatott svéd kommunista.** Stockholmból jelentik: A hatóságok letartóztattak egy svéd állampolgárt, akit régen ismertek bolsevista érzelmei miatt. Kiderült hogy az illető svéd vasutak ellen készített elő merényletet.

Ügyeletes gyógyszerterákok

Pénteken, szeptember 18-án Aradon a következő gyógyszerterákok tartanak szolgálatot: Lager (volt Vojtek, Reg. Maria-ut és Moise Nicoara utca sarok) és Berger (Saguna-ut és Gral Coanda utca sarok).

Pénteken, szeptember 18-án Timișoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerterákok: Belváros: Götz (Bratiamu-ér), Gyárvaros: dr. Sandovici-Czegka (Dacilor-ut), Erzsébetváros: Roxin (Axente Sever-tér), Józsefváros: Diana (Bratiamu utca), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujkişodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerterákok.

ARO-keri
Arad. Tel. 24-45

MICHEL SIMON
ROSSANO BRAZI
MARIA MERCADER
PAOLA BARBARA
DORIS DURANTI
in

„IL RE SI DIVERTE”
DURĂ PIESA LUI VICTOR HUGO
acompaniat de celebra muzică de VERDI

Ma!

VERDI halhatatlan operája

RIGOLETTO

Regia
MARIO BONNARD

a bizottság a Saguna liceumban működik. Elnöke Georgescu-Tistu egyetemi tanár, aki román nyelvből vizsgáztat. Tagjai: Wertheimer G. tanár francia nyelvből, Popescu Natalia tanárnő történelemből, Salceanu St. taár földrajzból, Didilescu E. tanár filozófiából, Guiu N. tanár latinból, Alexandrescu Ana tanárnő természettudományokból, Ghitescu V. tanár matematikából, Popescu St. tanár pedig fizikából vizsgáztat.

A KERESKEDELMI LICEUMOK BIZOTTSÁGAI
A kereskedelmi liceumok végzettjei részére Erdélyben és Bánságban három bizottság működik

Alba Iulia-Gyulafehérvárott

a kereskedelmi fiuliceumban működő bizottság elnöke Hasegan Dumitru a Braşov-brassói kereskedelmi akadémia tanára (jogi-gazdasági ismeretek), Popescu Petre a pitesti kereskedelmi liceumtól (kereskedelmi ismeretek), Gaiu Nicolae a bradi kereskedelmi liceumtól (árúismeretek), Vasileoiu Constantin a bucuresti kereskedelmi liceumtól (földrajz-történelem), Constantinescu Gheorghe a craiovai kereskedelmi liceumtól (román nyelv) és Aurel Mircea a bucuresti kereskedelmi liceumtól (francia nyelv).

Timișoara-Temesvárott

a kereskedelmi fiuliceumban működő bizottság elnöke Dragos Gheorghe a Braşov-brassói kereskedelmi akadémia tanára (jogi-gazdasági ismeretek), Dimilescu Ioan a Timișoara-temesvári kereskedelmi fiuliceumtól (kereskedelmi ismeretek), Rosa Dumitru a craiovai kereskedelmi liceumtól (árúismeretek), Alexandrescu Elena a bucuresti kereskedelmi fiuliceumtól (menviségstán), Patache Liviu a bradi kereskedelmi fiuliceumtól (földrajz-történelem), Gramada Nicolae a ploesti kereskedelmi liceumtól (román nyelv) és Voiculescu Ecaterina a bucuresti kereskedelmi lányliceumtól (francia nyelv).

A Braşov-Brassóban

székeli bizottság, amely előtt az ország német tannyelvű kereskedelmi liceumainak végzettjei jelennek meg, a következőkből áll: Gherghel N. a Braşov-brassói kereskedelmi akadémia tanára, Heltmann A. (a kereskedelem története), Schunn Walter (kereskedelmi ismeretek és könyvelés), Heltmann A. (román nyelv és levelezés), Müller K. (árúismeretek és vegytan), Peter Rudolf (menviségstán és fizika), Bransch Karl (nemzetgazdaság és jogi ismeretek), Müller F. (gazdasági földrajz) és Heidel Herbert (angol nyelv és levelezés).

Mozi

NAGY ROMÁN FILMSIKER VELENCEBEN. Velencéből jelenti a Rador: Az olasz sajtó beszámoló arról, hogy a velencei kiállításban bemutatott filmek bíráló bizottsága Volpi gróf elnökelete alatt az összes résztvevő nemzetek képviselőinek jelenlétében hirdette ki a döntést. A román filmek közül az Odessa lángokban című film megkapta a kiállításdíjat, míg a Románia, Róma földje címűt éremdíjjal tüntették ki.

Csütörtökön, szeptember 17-én Aradon a mozi műsora a következő: Aro: Rigoletto (olasz film), Corso: Az első szerelem (olasz film), Forum: Morena Clara (spanyol film), Uránia: Karácsony jullusban (amerikai film).

CONFIRM

CONFIRM

CONFIRM

CONFIRM

CONFIRM

CONFIRM

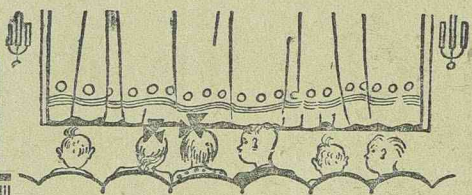
CONFIRM

CONFIRM

CONFIRM

CONFIRM

A FILM

VILÁGA

Fiatal színésznők első filmszerepei

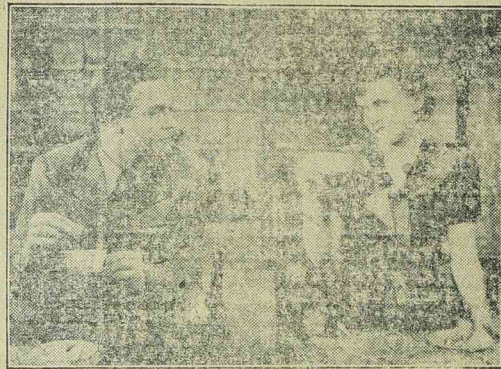
Szobalányok szerepében indult számos későbbi lites sztár

A tudósok nem potyognak az égből — mondja a közmondás és ez vonatkozik a művészekre is. Azok, akiknek neveit a közönség elismeréssel és tisztelettel emlegeti, az istenek és emberek kedvencei, valaha szintén mint kezdők és ismeretlenek léptek a színpadra. Ha a legutóbbi filmek szereplőinek névsorát megtekintjük, olyan nevekre bukkanunk, amelyek it-őt már ismétlődnek. Megállapíthatjuk ugyanakkor azt is, hogy a fiatal színésznők első filmszerepeikben szinte kivétel nélkül, többé-kevésbé jellemző szobalányokat, konyhalányokat, vagy hasonló mellékalakokat játszanak. A férfi színészutánpól a helyzet már kockázatosabb, mert mint szolgák nehezebben érvényesülhetnek. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a kezdő színésznők, aki egy szobalány szerepben merül fel az ismeretlenség homályából, elegendő csinos külseje, bár ez is egyik fontos kelléke az ér-

vényesülésnek. Az első szerepek, bármilyen jelenté- telenek is legyenek, nem mindig hálátlanok, mert azonkívül, hogy drama-urgiai szempontból nélkülöz- hetetlenek, bizonyos feltételeket is állítanak a szí- nésznők és a színészek elé, amelyeket nem mindenki tud maradéktalanul teljesíteni. Példa erre Harthe Mayen kis szerepe a Tánc a császárral című filmben, amelyben kiválótt nyújtott, vagy Tatzel Vilma és Skala Klaramarie bécsi színésznők szerepe a Bécsi vér című filmben, akik mint szobalányok meglehető- sen előtérbe jutottak.

És ha a nagy színésznőket megkérdezzük, hogy mi volt az első szerepük, akkor kiderülne, hogy sokan közülük szintén szobalány vagy cselédleány szereppel kezdtek, amelyet nagy szívdobogással és büszkeség- gel, valamint nagy buzgalommal játszottak.

dezte, aki teljesítményéért a német filmgyűrűt kap- ta. Otto Gebührt pedig állami színésszé nevezték ki. A film pedig mint harmadik film, a Nemzet filmje címe kapta és a velencei filmkiállításon is bemuta- tásra került.

GUSTAV FRÖHLICH és LUISE ULRICH egyik hatásos filmszerepükben

Bolváry Géza legnagyobb sikerű filmjei

A kiváló filmrendező ma az elismert szakemberek élén áll

Bolváry Géza Budapesten született és a világ- táborból való visszatérése után az egyik kisebb bu- dapesti filmársaságnál kezdte meg filmtevékeny- ségét. Eleinte filmdrámatyű volt, de hamarosan megbízták filmek rendezésével. Bolváry Géza a gy- akorlatban élte át a néma film fejlődését és tapasza- latait még azzal is kiegészíthette, hogy az általa rendezett filmeket ő is vágta. A szakmai tudással együtt nőttek a művészi feladatok és szaporodtak a sikerei. Bolváry Géza a hangos film kezdete óta a német filmgyártáshoz tartozik. Bár művészi és zenei hajlamai a zeneileg gazdag aláfestésű film rendezé- sét kívánják, számos drámai hangsúlyú és romanti- kus hangulatú filmet is rendezett, amelyek az em- beri érzelmvilághoz vagy a szívhez szóltak és ezzel aratták a nagy sikert. Legnagyobb sikerű filmje ed-

dig kétségtelenül a „Bucsukeringő” című volt, amelyben alkotóvágyának szépséget sürítette. A Julika című film, amelynek főszerepét Paula Wes- scy és A illa Höröiger alakították, valamint a Sors- csapás című, amelyben Heinrich George játszotta a főszerepet, igazolták sokoldalúságát. Szívesen ren- dezte azokat a filmeket, amelyekben a gazdag kultur- történeti idők emberei és eseményei, a Barokk, a Ro- kóko vagy Biedermayer idők hangulata elevenedik meg. Kitiünően érti a vidám és friss ütemű jelenetek elhelyezését. A nagyszerű szakmai tudással, a ke- délyes hangulattal és a kitünő ízléssel rendezett vi- dám filmjei mindenütt nagy sikert arattak és a rendezőt a filmszakemberek élére állították. Most legutóbban Bavaria-filmeket rendez. Legközelebbi filmje a „Sőét nap” lesz amelyben Willy Birgell, Marte Harell és Wald Balsler játsszák a főszerepeket.

Csak úgy nézek ki...

Paul Kemp egy gözzel Norvégiába utazott. Utközben megjelenik előtte a kapitány és bejelenti, hogy nős és nőtlén férfiak között futóversenyt rendeznek. Ön ugyebár nős? — kérdezi a kaptány. — Nem — sóhajt Paul Kemp — csak úgy nézek ki. Most egyelőre tengeri beteg vagyok.

Találá váasz

Annak a nőnek, akit feleségül veszek, feltétlenül humorral kell bírnia — mondta egy becépzelt férfi Maria Andergastnak, aki így válaszolt:

— Azt már azzal is igazolja majd, hogy fele- ségül megy Önhöz!”

BEPPA SCHWALGER az Annuska című Bavaria-filmben

Az idegfeszültség

Mi az idegfeszültség? — kérdezték egyszer Karl Ludwig Diehtől.

— Idegfeszültség az — mondotta — ha az ember késő éjtszaka érkezik haza, ki akarja zárni a lakás ajtót és — a mellényzsebben nem találja a jegygyűrű jét, amit óvatosan oda tett...

RÖVID FILMHIREK

A bajtárs becsülete és egy nő szerepe között kell választania Gunnar Nyborg lovassági százados- nak, aki beleszeret följebovalója, Knudson ezredes feleségébe. A százados számára a bajtárs becsülete é- lent és sérthetetlen és ezt tiszteletben tartja még akkor is, amikor az ezredes felesége bevallja szerel- mét és hajlandó kedvéért meg férjétől is elválni. Anna D umman, Karl Ludwig Diehl és Hans Söhnker a csalá- di háromszög hősei, akiknek történetét a „Tucsu nélküli éjtszaka” című filmben mutatja az egyik német filmgyár.

A velencei nemzetközi filmkiállításon Németor- szág hat nagy filmmel vesz részt. Ezek a „Nagy kirá- ly”, a „Bécsi vér”, a „Nagy szerelem”, az „Arany város”, „Andreas Schlütter” és a „Nagy árnyék” című filmek, amelyek a velencei bemutatón is átütő siker- arattak.

A „Frontszínház” című új Terra film több jelené- té: Amszterdamban készítették. A főszereplők Heli Finkenzeller, René Deltgen, Willy Rose és Wilhelm Strienz énekes, ezenkívül még számos ismert művész is közreműködött a film elkészítésénél. A film a frontszínház együttesének változatos életébe és mun- kájába nyújt betekintést.

A „Diesel” című film számos jelenetét a párisi 1889-es világkiállítás csarnokában forgatták. A filmben újból felelevenedik a világkiállítás. A film főszerepét Willy Birgell, Paul Wegener és Hilde Weissner alakítják.

A „Ke'ten egy nagyvárosban” című Tobis film egy nagyváros hétköznapi életének keresztmetszetét adja. A nagyváros: Berlin. Egy őrmester, akit Karl John alakít, szabadsága idején megismerkedik egy ápolónővérrrel, akinek szerepét Monika Burg játssa. Egymásba szeretnek, de a nagyváros forgatagában elszakadnak egymástól. A nagyvárosi élet azonban újra egymás közelébe sodorja őket, de huszonnégy óra múlva ismét válniuk kell, mer az őrmester visz- szamegy a frontra. Vidám, friss ütemű és megkapó jelenetekkel tarkított film, amely kitünő szórako- zást nyújt.

A Tobis filmgyár a „Nagy király” című filmje Nagy Frigyes porosz király életének egyes szakas- zait mutatja be. A nagy királyt a filmben Otto Ge- bührt személyesíti meg. Paul Wegener, Jakob Tiedke, Gustav Fröhlich, Kristina Söderbaum, Paul Hen- ckels, Elisabeth Flickenschild, Jaspur von Oertzen es még sok más kitünő színész játssa a főbb szerepeket. A forgatókönyvet írta és a filmet Vei Harlan ren-

A Timisoarai városi mozi műsora: Film díjat kezdés 3, 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünnepnap d. e. 11-kor is

CAPITO

Fosco Giachetti és Alida Valli

A titkos szerelem

Szintimentális olasz zenés vígjáték
32-es számú O. N. C. híradó

Szórakoztató szalonvigjáték

Az utolsó nagy egény

Főszerepben: HELI FINKENZELLER és EWALD BALSER
32-es számú O. N. C. híradó

APOLLO

Atalankítások mint szünet

SPORTTESEMÉNYEK

Kisorsolták a Román-Kupamérkőzések első fordulóját

Bucurestiből jelentik, hogy a futballszövetség kijelölte a Román-Kupamérkőzések első, vasárnap lebonyolításra kerülő fordulójának mérkőzéseit. A kisorsolás alapján a következő mérkőzések lesznek: A CŞ Bocsă csapata kupamérkőzésre Bocsă Montana-Boksánbányán vendégül látja a Timişoara-temesvári Chinezul-CAMT együttesét. Devan a Corvinul-

Iancu Corvin mérkőzést bonyolítják le. Brasov-Brassóban a Voina és Locomotiva mérkőzést játszik le, Bucurestiben a Turda csapata a Sanatatea együttesével kerül szembe, Turnuseverinben a Cerna a craiovai Sp. Muncitoresc csapatával játszik Román-Kupamérkőzést. Ezenkívül még Calarasiban, Iasiiban és Rosioriban lesznek Román-Kupamérkőzések.

A magyar atléták idei legjobb teljesítményei augusztus végéig

A legjobb magyar atlétikai eredmények ez év augusztus 31-ig a következők:

100 m: 10.6 Solymosi DiMAVAG, 10.8 Csányi UTE, Magyar DiMAVAG, 10.9 Tima KEAC, Gyenes MAC, Pelsőczy MAC, Vadász ARAK, Madas MAFC, Bartha SzMÁV, Polgár BBTE, Szigetvári BBTE.

200 m: 22 Solymosi, Gyenes, 22.1 Pelsőczy, 22.4 Marjai MAC, 22.5 Csányi.

400 m: 49.1 Polgár BBTE, 49.5 Marosi (Testvériség), 49.7 Görkői BBTE, 50 Vasas MAC, 50.7 Farkas MAC.

800 m: 1:54.6 Marosi (Testv.), 1:55.5 Hires UTE, 1:55.8 Iglói MAC, 1:55.8 Kiss KAC, Harsányi BBTE.

1500 m: 3:54.2 Iglói, 3:55.2 Harsányi, 3:56.2 Hires, 3:56.6 Szabó MAC, 3:57.2 Kiss.

3000 m: 8:33 Szabó, 8:41.4 Németh MAC, 8:44.6 Szilágyi BBTE, 8:49 Feledi SSE, Kóvári TSE.

5000 m: 14.40.6 Szilágyi, Németh, 15.00.8 Kelen BBTE, 15.01.4 Pataki MRAFC, 15:02 Kóvári.

10.000 m: 30:56.6 Szilágyi, 31:09.6 Kelen, 31:14 Németh, 31:37.4 Kóvári, 32:19 Pataki MRAFC.

110 m gát: 14.8 Hidas BBTE, 15 Kiss TFE, 15.3 Szabó dr. MAC, 15.5 Görög dr. BEAC, 15.6 Nádasi DiMAVAG.

400 m gát: 54.4 Kiss, 55.9 Pálffy FTC, 56.4 Nádasi, 56.8 Polgár BBTE, 57 Szeben (Testv.).

3000 m akadályfutás: 9:31 Farkas (Testv.), 9:33.6 Szilágyi, 9:36 Bíró II PAC, 9:54.4 Dvorniczky MAC, 9:56 Csepány GyLE.

Magasugrás: 182 Tordai FTC, Bérdei DTE, 180 Madas MAFC, Szombathy LASE, Gáspár MAVAG, Szöllösi BEAC, Szánthó KIKSOK.

Távolugrás: 740 Vermes, 737 Levente PEAC, 716 Csányi UTE, 714 Gyuricza MAC, 702 Marjay KISOK.

Rudugrás: 402 Kovács TSE, 390 Zsuffka MAC, Kovács MAC, 380 Homonnay MAC, 370 Kiss UTE, Bakov ZSE.

Hármasugrás: 14.34 Dusnoki MAC, 14.04 Somló MAC, 13.91 Vermes II BBTE, 13.89 Kövér FTC, 13.82 Somogyi BBTE.

Súlylökés: 14.94 Horváth DiMAVAG, 14.49 Németh ESZKRT, 14.09 Deák dr. MAC, 14.08 Csapó LASE, 13.86 Havas DiMAVAG.

Diszkoszvetés: 48.59 Horváth, 47.46 Remetz MCSE, 45.90 Kulitz BBTE, 45.40 Tóth BBTE, 44.21 Józsa dr. PEAC.

Gereplyhajítás: 70.73 Várszegi MAC, 64.30 Csányi BEAC, 62.94 Nemes GyLE, 62.25 Szatmári BEAC, 61.69 Takács MAC.

Kalapatvetés: 52.53 Németh MAC, 48.40 Bíró KAC, 45.18 Remete (Testvériség), 43.42 Rácz dr. MAC, 43.04 Gáspár MAC.

Medeleanu ezredes

a román sport vezetőjének felhívása

Medeleanu ezredes, a román sport vezetője felhívást intézett a sportolókhoz és ebben bejelentette, hogy szeptember 20-án az ország összes sportszervezeti sporttáborokat rendeznek, amelyeknek bevételeit a patronázs bizottság téli segélyalapja javára fordítják.

Ripensia—Banatul Alexandrescu-Kupamérkőzés lesz vasárnap

A Román-Kupamérkőzések kisorsolása következtében a Chinezul-CAMT csapata vasárnap Bocsă Montana-Boksánbányán vendégzerepel és így az Alexandrescu-Kupamérkőzések sorrendje megváltozott. Timişoara-Temesvárott az Electrica-pályán délután negyednégy órákor a Progresul—CFR és délután

öt órákor a Ripensia—Banatul Alexandrescu-Kupamérkőzéseket bonyolítják le.

A devai Corvinul győzelme

A devai Corvinul csapata vendégül látta a bucuressi Gloria együttesét, amelyet 3:0 (1:0) arányban legyőzött. A bucuressi együttes még Hunedoara-Vajdahunyadon is vendégzerepelt, ahol az UF Hunedoara csapatától szenvedett 3:2 (1:2) arányban vereséget.

Nemzetközi atlétikai verseny Craiovan

Vasárnap Craiovan nemzetközi atlétikai verseny lesz, amelyen a meghívott legjobb román atlétákon kívül Mellerovics, Giessen, Schöring, Schmidt és Bongen német atléták is indulnak. A versenyen számos Timişoara-temesvári atléta is indul.

Az ország állatállománya. A földművelésügyi minisztérium kimutatása szerint 5.422.397 darab nagy állat, 12.398.482 kis állat, 27.875.000 darab baromfi és háziállat van Romániában.

Külenc gépkocsivezető iskola működik Erdélyben és Bánságban. Megírtuk, hogy a nemzetvédelmi minisztérium különböző okok miatt több gépkocsivezető iskola működését beszüntette. Most pótlólag közülük az Erdélyben és Bánságban működő iskolákat: Aradon, Brasov-Brassóban és Timişoara-Temesvárott az ipari liceumban, Sibiu-Nagyszebenben és Turda-Tordán az ipari gimnázium mellett működik ilyen iskola. Magánjellegű iskola van Brasov-Brassóban (Marinescu mérnök), Sibiu-Nagyszebenben (Grigora Mihai) és Timişoara-Temesvárott (Crisan mérnök és a városi üzemek). A vezetői tanfolyam díja a magániskolákban 11.000 lei, az ipari liceumok és gimnáziumok melletti tanfolyamoké 7500 lei.

Pénzben és természetben fizethető az őrlés. A földművelésügyi minisztérium a mezőgazdák tudomására hozza, hogy az őrlés díját tetszés szerint pénzben vagy természetben fizethetik.

Vállalatok lisztigénylése. A Timis-Torontal megyei prefektúra közli, hogy mindazok a vállalatok, amelyeknek egységes lisztre van szükséges ipari célokra, irásban kérjék ezt a megyei gazdasági hivataltól. Ugyanakkor be kell jelenteni azt is, hogy havonta mennyi lisztre van szükségük. A liszt iránti kérvényt a közlemény megjelenésétől számított három napon belül kell benyújtani.

Vasúti kocsik biztosítása a tűzifa szállításra. A fakereskedők Timişoara-temesvári szakcsoportja a nemzetgazdasági minisztériumtól intézkedést kért a vagonokon olyan forma elosztására, hogy a lakosság tűzifa ellátása megkönnyítessék. A miniszter a fakereskedők szakcsoportját arról értesítette, hogy a szabad vagonok 40% a CFR és 60% a fakereskedők részére áll rendelkezésre. Hogy ennek az intézkedésnek a szakcsoport az aradi igazgatóságnál érvenyt szerezzen, ma küldöttség Aradra utazik és személyesen kéri a rendelet végrehajtását. A fakereskedők szakcsoportja tehát mindent elkövet, hogy a várost a szükséges tűzifamennyiséggel újra el tudja látni. Egyébként elegendő leköltött van.

Határidő van!

SZEPTEMBER 20:

Zártolt díjszósörte, lőszőr, lő- és marhapata és szilvumennyiségek bejelentése az illetékes községi vagy városi előjáróságon.

SZEPTEMBER 30:

Az Őfelsége I. Mihai király arcképét viselő ezüstből vert 250 lejes érmék forgalmi értéke lejár. Adófizetésre december 31-ig lehet használni ezeket az érméket.

A zöldszínű, közepén a volt király vianomájának arcképét viselő 1000 lejes bankjegyek forgalmi érvénye lejár. További egy hónapig a nemzeti bank fiókjai végzik a becserelést.

Gépjárműtulajdonosok eddig a napig kötelesek a carnet de bord-ra bevezetni a tulajdonukban levő gumibroncsok számát, márkáját és sorozatszámát.

A gyapjúgyűjtés beszüntetésének határideje lejár.

OKTOBER 1:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához.

OKTOBER 5:

A zsidó vagyonok, jogok és érdekek álcázásának leküzdéséről szóló rendlettörvény kiegészítését jelentő rendelet értelmében bejelentendő a zsidókkal kötött részesei szerződés (alkalmi társulások), zsidók és nem-zsidók között létrejött betéti, közkereseti, polgári és kereskedelmi társasági szerződések, valamint a zsidó háztulajdonosokkal és főbérlettel kötött bérleti és albérleti szerződések.

A gyapotengrenáló üzemek a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályán havonta a igeméltendő bejelentést tesznek a gyapotszedőktől (zonást) egrenálásra átvett mennyiségéről, a termelőktől azok szükségletére megtartott gyapotnak egrenálás végett hozzájuk szállított mennyiségéről az illetékes községi vagy városi előjáróság szállítási bizonylata számának és keltének feltüntetésével, a minőség szerint felsorolt egrenált gyapotról és végül a gyapotfeldolgozó vállalatoknak szállított egrenált gyapot mennyiségéről.

Bőrseprő üzemek a nemzetvédelmi minisztériumnál havonta bejelentik a marha- és kecskebőrrel lefejtett szőr mennyiségét a feldolgozásra kerülő bőrök számának és súlyának feltüntetésével.

KÖZGAZDASÁG

A marha- és bivalyhus árának újabb csökkentése

Az országos árkormánybizottság a marha- és bivalyhus árát bucuressi viszonylatban újból csökkentette. Eszerint a marhahús ára nagyban (egész állat) fejfel és lábbal kilogramonként 100 lei, enélkül 115 lei, a vágóhídon átvéve. Kicsinybeni vételnél a marhahús 120 lei, bivalyhus 110 lei kilogramonként. A vidéki városok vezetősége a helyi körülményeket tekintve bevéte szeptember 20-ig kötelesek megállapítani az új árakat. Ezek semmiesetre sem halad-

hatják meg a bucuressi névze érvényben levő árakat. A falvakban a megyei prefektusok kaptak megbízást a két húsfajta árának szabályozására. A két éven alóli marha, amelyet az érvényben levő rendelkezések értelmében ha ósági engedéllyel vágtak és a kórházak, szanatóriumok, iskolai étkezdék és otthonok rendelkezésére bocsátanak az egész ország területén, kilogramonként 90 lejes áron adható el.

A HÁBORU EGÉSZ TARTAMÁRA ENGEDÉLYEZTÉK A NYERSOLAJKIVITÉLT. A hivatalos lap minisztertanácsi naplót közli, amely a háboru egész tartamára megengedi a nyersolajkivitel. Megengedték továbbá bizonyosfajta repülőgépbenzin exportját is a háboru idejére.

Románia évi haltermése. Hivatalos közlés szerint az ország évi haltermése elérte a 26.629.120 kilogrammot. Ebből a mennyiségből 3.514.679 kilogramm a engeri hal, a többi édesvízi. A termelés fokozására a földművelésügyi minisztérium halászati igazgatósága négy tengeri halászhajót és két dunai halászlító hajót rendelt.

Rádió

PÉNTEK, SZEPTEMBER 18

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Román-német katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19. Társadalmi szemle. 19.20 Előadás Japánról. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21. Operarészlet. 22.05 Sport, hírek. 22.25 Tarka zene. 23. Hanglemezek.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.25 Hanglemezek. 14. Zenekari hangverseny. 18.30 Dalok. 19. Bécsi zene. 19.15 Irodalmi előadás. 19.30 Kamarazene. 20. Előadás. 20.30 Zenekari hangverseny, közben 21. Hírek. 21.45 Könnyű zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.20 Zenekari hangverseny. 11.40 Felolvasás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. A rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Zongorajáték. 15.50 Hegedűhangverseny. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.20 Hanglemezek. 17.40 Felolvasás. 18.10 Német műsor. 18.30 Felolvasás. 19. Hírek. 19.20 Zenekari hangverseny. 19.50 Sport. 20.40 Felolvasás. 21.10 Cigányzene. 21.40 Hírek. 22.10 Úzen az otthon. 23. Idegennyelvű hírek. 23.20 Táncczene. 24. Hírek.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 19

Budapest II nem közvetít műsort.
București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Katonára. 13.40 Filmismertetés. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Gyermekekféltára. 18.20 Katonai rádióposta. 19. Zenekari hangverseny. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádió-

híradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21. Zenekari hangverseny. 22. Hírek, sport. 22.20 Opera áriák és dalok. 23. Tarka könnyű zene.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemezek. 14. Zenekari hangverseny ének-számokkal. 18.30 Dalok. 19. Harmonikajáték. 19.15 Előadás. 19.30 Hanglemezek. 20. Előadás. 20.15 Ének. 20.35 Hanglemezek. 21. Hírek. 21.15 Zongorajáték. 21.35 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Hírek. 7. Hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.15 Szalonzene. 11.20 Ének. 11.40 Felolvasás. 12.10 Katonazene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14. Szórakoztató zene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.20 Táncczene. 17.45 Felolvasás. 18. Hanglemezek. 18.35 Hanglépek innen-onnan. 19. Hírek. 19.20 A front beszél. 19.40 Zongorajáték. 20.05 Felolvasás. 20.15 Tarka est. 21.40 Hírek. 10. Úzen az otthon. 23. Idegennyelvű hírek. 24. Hírek.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Tanuló és munkásianyt felvesz Doggendör, Timisoara-Temesvár IV. Dragalina-tér 1. szám. Ugyanott nőj haját veszünk. (2460)

Gyermekszertető, rendes zsidónőt gyermek mellé azonnalra, jó fizetéssel felveszünk. Timisoara-Temesvár IV., I. Vacarescu utca 34 szám, ajtó 3. (2471)

Kőműveseket és ácsokat keres Santierul, Radna. Jelentkezők felmentést és 50—60 leig órátért kapnak. (3303)

BEVÁRÓNŐ felvétetik jó fizetéssel azonnalra, főzni tudó, megbízható, mindeneső. Arad, Consistorului utca 29. (3285)

Házmeesterpár, román, felvé. etik. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3311)

Mindenes zsidónő, ki a főzéshez is ért, kerestetik kéttágu családhoz, Érdeklődni, Arad Metianu utca 2, házmesternél. (3308)

Kőművest keresek azonnalra. Désideriu Frjdrich, Timisoara-Temesvár, II., Cogaľniceanu-utca 8. (2426)

Románui tudó, számlázésbar jártas nőt festéküzletbe alkalmazunk. Cim a Timisoara-Temesvár; kiadóban. (2482)

Képviselőket és ügynököket keresünk Timisoara-Temesvár valamint Erdélyben Brassov-Brassó környékére. Ajánlatokat „Eletkezési cikk” jellegre a Timisoara-Temesvári kiadóba kérünk. (2484)

Zsidó vallású jól főző bejárónő jó fizetésre kerestetik kéttágu ur' családhoz. Cim a Timisoara-Temesvári kiadóban. (5229)

Német kisasszonyt keresünk 2 gyermek mellé, Noszky, Arad, Bui Regina Maria 12. szám. (3229)

Intelligens komoly zsidó nőt keresek két gyermek mellé. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (3224)

Mindenes zsidó, kéttágu családhoz, felvétetik. Jó bánásmód. Etes, Eminescu utca 2, II. emelet. Jelentkezni 2—4 között. (3330)

Kis család keres zsidó mindenest. Cim: Arad, Goidis utca, Banca Romaneasca. I. kapu, II. emelet, ap. 1. (3331)

Azonall belépésre keresek egy rendes bejárót. Cim: Arad, Fabriciu 1., sz. (3333)

Zsidó, jól főző mindenest keres azonnalra kéttágu urcsalád. Jelentkezni 10—11 és 5—6 között. Arad, Str. Gheorghe Popa 10, apart. 2. (3335)

Lakás

Csendes, komoly, egy gyermekes keresztény család keres IV. ker. központjában egy kétszobás lakást. Közvetítőt díjazok. Timisoara-Temesvár II., Gloriei utca 2 szám, ajtó 4. (2472)

Butorozott szoba, különbejáratu, falimosdóval, rendes lakónak kiadó. Ajánlatokat „Villa” jellegre a Timisoara-Temesvári kiadóba kérek. (2484)

Adás-vétel

Egy 8., — vagy 10-es vasrámás cséplőgépet bármilyen rossz állapotban sürgősen megvételre keres: Holzer garage, Lipova-Lippa. (3811)

Nagy fakád vaspántolással, fafüredőkád, nagy femosóteknő, felfőra, betegtolókoosi, tiszta, szép gyermekágy, eladó. Arad, Reg. Ferdinand 19, I. em., av. 3. (3234)

MAROSPARTI VILLA

modern, 2 és 3-szobás lakás, pince, házmesterlakás, közel a központhoz. 110 négyzetgöl telekkel 4.200.000.—, egybefüggő 240 öl kerttel (front a Murespartira) 5.200.000.— Hatshek ügynökség, Arad, Carol-körut 17. szám, telefon 16-95.

Keresek komplett irodai berendezést, megőrzésre és ingyen gondozásra, esetleg megvételre. Popovici, Timisoara-Temesvár II., Anton Pan 1, etaj 2. (2480)

Használt fűnyképezőgépeket és sportcikket vesz: A Müley-cég, Timisoara-Temesvár I. Solderer utca 11 szám. (2449)

Singer-varrógép azonnal eladó. Arad, Stroiescu utca 23. (3214)

Modern sport gyermekkoosi oleőő áron eladó. Arad, Blanduziei 8. Eremia Traian. (3298)

Új babakoosi eladó. Timisoara-Temesvár II., Bonila utca 28 szám. Megtekinthető az esti órákban. (2465)

Hintaszék, toalett-tükör fiókkal, eladó. Timisoara-Temesvár I., Barthou utca 8. Banatia mögött. (5227)

Ebédliők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények oleőőn, kasszák és irodaberendezések stb. oleőőn kaphatók Bliidaruánál. Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3788)

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, írószatokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédli- és szanobutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat, Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízónk részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zalogotdi lejárt meghosszabbítjuk. Feltárunk hetenként kétszer meggy Timisoarara. Tempo. Ara (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Régi butorok eladók. Cam: IV. Bonnaz utca 11. I. emelet 3. Megtekinthető az délutáni órákban.

Iparvállalat

felvesz, nyugdíjas, munkaképes.

portást, éjjeliőrt.

Jelentkezőknek józan, szorgalmas, munkateljesítmény első feltétel. Jelezni tartozik életkorát, családiállapotát, gyerekek számát, vallását és etnikáját. Bármely egyéb beosztásban hol és mennyi ideig volt foglalkoztatva. Ajánlatokat „Éjjeli őr” jellege alatt a Reclama Hirdetőirodában, Arad, Eminescu utca 8. szám alatt adandók le. Stelzhammer gvarimányu bécsi zongora, igen szép kivitelű és hangja, keresztthuros fekete-róvd eladó. Timisoara-Temesvár II. Traian-tér 3 szám, telefon 38-13. Megtekinthető 9—2 óra között. (2468)

Valóti perzsaszőnyeg, királyiállan állapotban eladó. Megtekinthető 9—10 és 3—4 óra között. Timisoara-Temesvár IV. Bonnaz utca 2 szám, ajtó 11, albérőőnél. (2481)

Keresek megvételre 50—100 drb. Cigája juhót. Ajánlatokat Keller Ktvan. Timisoara-Temesvár III. Carol körut 27 alá kérek. (2485)

Sport-gyermekkoosi jó karban, levő eladó. Timisoara-Temesvár III, Iris utca 3 szám. (2486)

Gyönyörű pálma, petroleum kályha, egy nagy mosóteknő eladó. Timisoara-Temesvár III, Feldioara utca 14. szám. (2489)

Borbély-üzlet eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3229)

Két jókarban levő öntöttvas-kályha eladó. Arad, Brumarel utca 3. sz. (3223)

Eladók 12 személyes evőeszköz, porcellán, férfi átmeneti felöltő, tiszta butorok. Arad, Numa Pompiliu 21. I. 12. (3332)

Különféle

Hesz tánciskolájában Arad, Alexandri utca 2. szám alatt 20-ától kezdők tanfolyamra beiratkozhatnak minden este 7 órától. Csütörtök, szombat, vasárnap táncgyakorló órák. Kivánatra zártkörű táncórák. (3222)

Figyelem! Jegyezze meg új címetet, mert ha ruhája molyrágott, kiégett vagy elszakadt, azt speciális műtőmással be-szővetheti B. Kemény Klárinál, Timisoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 69. szám. (3773)

Keresek kitűnő zongoristát, aki hegedűhangverseny zongorakíséretét vállalná. Cim: Prosteanu Jean, Timisoara-Temesvár II., Iuliu Zogrescu utca 17 szám. (5228)

Egyszobás, konyhás lakás kiadó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 8. szám. (3225)

Perfekt olasz keresek, aki segítségemre lenne fordítással, olaszból magyarra. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8, kérek. (3299)

Lakásnak, üzlet vagy rak árnak megfelelő helyiség azonnal kiadó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3305)

A párisi grafológusnő megmond mindent, mi önt érdekli. Egy beszélgetes 50 lei. Timisoara-Temesvár II. Marsal Joffre terca 26, és Tiku Maiorese t utca 28 szám. (2455)

Régi nyakkendőből ujat készít Szüts, Timisoara-Temesvár I., Diaconovici Loga-körut 20 szám, ajtó 3. (2473)

Felvestettem 2 csek-recepisat. Megtalálójá jutalom ellenében adja le Szgál cégnél. Arad, Eminescu 13. (3336)

Keresek száraz, jól zárható raktárt keresztény házban. Cim Arad, Miron Costin 6. (3212)

Műstoppolás! Molyrágott kiégett, elszakadt, kikopott ruhák szaksszerű műstoppolását vállalja Kelemen Erica, Timisoara-Temesvár I. Brediceanu utca 4 szám, I. em. 7. (2452)

Ronskevic József

sapka készítő műhelyét a jószelvárosba helyezte át.

Díszplak nagy vá asztékban — oleőő árak, Jav tások jutányosan eszközöztetnek. Elő rások kal zámok rendelés után. Timisoara-Temesvár IV., Ion Bratia u-utca 10 szám, az novarban. Kérem az új címre ügyelni!

Kesztyűhélés kötést és bérszűnlizást vállalok oleőő ár. Pontos munka. Timisoara-Temesvár II, Noua utca 18 szám. (2487)

Ha nem akar fájni télen, köttesse meg pulóverét, zsömperét Aradon a Blanduziei utca 12. szám alatt. Ugyanott mindennemű gyapju szövését is vállalják.

HATSHEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol-körut 17 (v. 46.) Tel. 16-95.

ÁRAK EZREKRE!

Házak: 25.000: főtérij üzletes 14.000: belv. jó lakáselosztással, cea 3% jöv. — 12.000: átárárház, 6 tkv. tétel, cea 4,5% brutto. — 7000: belv. bérház complexum. — 5.000: modern bérvilla. — 4.000: villa nyegedken, 13 lakás. — 3500: központban, üzletes sarkház. — 3100: színházhoz közel, modern, emeletes, közepnagy lakásokkal. — 3000: II. ker, 5 lakás, fűrdősobák, 300 öl kert. — 3000: muresp. i 2 lakásos villa. — 2500: közkórháznál 2x2, 8x1 szobás compl, lakás, nagy kert. — 2200: főtérböz közel, modern 3 szobás, parkettáz, 2x2 szobás, compl, kettős telek, pince. — 2100: Saguna-nál 3 lakásos, fűrdősobákakkal. — 2000: belv. félemeletes 3x2, 6x1 lakás, nagy kert, összközművek. — 1950: 5 szobás, szőőő és gyümölcsös kertell. — 1800: belv., vendéglős. — 1700: állomásnál, 10 lakás. — 1500: fűton sarkház. — 1400: II. ker 2x2, 1x1 szobás, telj. lakás, istállóval. — 1300: megállónál, üz. sarkház, 2 lakással. — 1000: állomásnál új üz. sarkház. — 800: pernevaj 3 szobás, új. — 750: 5 lakás, 360 öl kert. — 420: belv. 2 szobás. — 330: 3 lakásos, telekárban. — FÉLLEK: 16.000: timismegyei 300 k. h. La tanyával — 10.000: bánáti birtok, új épületek modern felsz. — 7400: Timisoara-nöz közel 160 k. h. La. — 4000: aradmegyei 80 k. h. — 2500: Aradon, bejtelek 16 k. h. tanyával. — 1600: lugoji 96 k. h. szántó. SZŐLŐK: 4500: 11 k. h., 8 szoba, villa és felsz. — 2000: paulisi 4 k. h., ház, kolna és felszerelés.